

ALBATROS

PEKELNÁ

TŘÍDA
ŘÁDÍ

VOJTĚCH STEKLAČ

Vojtěch
Steklač
Pekelná třída
řadí

PEKELNÁ TŘÍDA ŘADÍ

VOJTĚCH STEKLAČ

Ilustroval
ADOLF BORN

ALBATROS

© Vojtěch Steklač, 2005

Illustrations © Adolf Born, 2005

ISBN 978-80-00-02921-4

1

Jak jsme se seznámili s Hamáčkem

Učitelé se mohou měnit, ale naše třída pořád zůstává. Naší původní třídní učitelkou byla Miroslava Drábková, které jsme přezdívali Drábinka. To ona byla autorkou památného výroku, že jsme pekelná třída. Po ní se stal naším novým třídním Hamáček.

Když se poprvé před námi objevil, mysleli jsme si, že to bude změna k lepšímu. Ne že bysme snad proti Drábince něco měli, ona nemohla za to, že je naše třídní, a my jsme nemohli za to, že jsme její třída.

Takový je totiž osud. Ten si své oběti nevybírám. Anebo vybírá podle nějakého zvláštního klíče, který je zahalen rouškou tajemství.

Stejně jako život. Hlavně ten budoucí, o kterém nám Drábinka často říkala: „Radši si ani nepřejte vědět, co na vás čeká. Nebudu vám nic prozrazovat, ale můžu vám naznačit, že nic veselého to nebude.“

Takhle temně nám to vždy Drábinka naznačovala. Ale my jsme si z toho nic nedělali, protože jsme věděli, že život je veselý a jen dospělí, zvláště učitelé, se nám ho čas od času pokoušejí znechutit. Bohužel, někdy dost úspěšně. Jenže my máme svou partu, a tak znechucování ze strany dospělých statečně čelíme.

Nejvíce statečný jsem myslím já, i když Mirek si to o sobě myslí taky. Čenda a Aleš tolik stateční nejsou, protože Aleše zajímá hlavně jídlo a Čendu částečně holky. A já soudím, že když chce člověk být statečný, tak by se neměl rozptylovat. A už vůbec ne holka-ma.

Ale jak říkám, původně jsme doufali, že bychom si s Hamáčkem mohli polepsit. To proto, že jsme ho jen viděli, ovšem ještě nezažili. Zážitky měly teprve přijít.

Tím prvním byla Hamáčkova zahajovací hodina. Když jsme k jeho uvítání povstali, zavelel: „Posadte se, žáci! Jistě se divíte, proč jsem vám neřekl milí žáci. Důvod je velice prostý. Nechci vám nadbíhat, loudit o vaši přízeň, či dokonce podlézat. I když vím, že jsou i takoví učitelé, kteří chtějí být oblíbení za každou cenu. Avšak já, protože si své ceny cením, rozhodně za každou cenu oblíbený být nechci. Doufám, že mi rozumíte.“

„Ne,“ odpověděli jsme svorně.

„To nevadí,“ řekl Hamáček. „Ostatně do školy chodíte mimo jiné také proto, abyste rozum teprve postupně nabírali, protože jak praví jedno moudré lidové přísloví, žádný učený z nebe nespadl. Ne že bych si snad myslel, že někdo z vás se do nebe dostane, ale na druhé straně nelze vyloučit, že mnozí z vás padnou pěkně na ústa, a to krátce před vysvědčením, které se neúprosně blíží, anebo těsně po něm. Teď mi doufám rozumíte?“

„Doufáme, že ne,“ odpověděli jsme zasmušile.

„To nevadí,“ zopakoval Hamáček. „Až mě lépe poznáte, tak pochopíte. Už za dob svých studií jsem se těšil, jakou přezdívkou si od svých žáků vysloužím. Doufám a těším se, že to bude přezdívkou Kruťas. Chci sice být spravedlivý, ale především hodlám být přísný. A támhleto, co se tak hloupě šklebí, okamžitě půjde k tabuli. Jak se jmenuješ?“

„Bořík,“ řekl jsem.

„Hezké jméno,“ řekl Hamáček, „dobře ti ho rodiče vybrali. Jestlipak víš, v kterém roce byla bitva u Telče?“

Chvilí jsem předstíral, že usilovně přemýšlím, ale nakonec jsem to vzdal.

„Nevím.“

„To stačí. Můžeš si jít zase sednout.“

Jako zkoušení to bylo jaksi neúplné. Chyběla známka.

„Můžu se na něco zeptat?“

„Jistě. Zvědavosti si u žáků cením. Copak by tě zajímalo?“

„Dal jste mi nějakou známku, nebo nedal?“

„Nedal,“ řekl Hamáček, „zatím ne. Každopádně by sis měl ale zapamatovat, že u Telče nikdy žádná významná bitva nebyla.“

„Takže to byl jen chyták?“ zeptala se nejistě Palhounová.

KRUTÝ
TRÍDNÍ UČITEL
HAMÁČEK

„Přesně tak,“ souhlasil Hamáček.

Ve třídě to zmateně zašumělo.

„Takže to si máme pamatovat nejen všechna historická data, která skutečně byla, ale i ta, která nikdy nebyla?“ řekla nedůvěřivě Teckertová, která seděla s Palhounovou v jedné lavici.

„To je přece nesmysl,“ vzbouřil se Mirek.

Hamáček na něho ostře pohlédl. „Chceš snad říct, že vás hodlám učit nesmysly?!“

„To ne, chtěl jsem jen říct, že se přece nemůžeme učit, co nikdy nebylo,“ začal se zaplétat Mirek.

Kruťas Hamáček se zálučně usmál. „Budete se učit, co vám řeknu. A o tom nehodlám s nikým diskutovat. Kdy byla bitva na Bílé hoře?“

„1621,“ přihlásil se okamžitě Bohoušek.

„A bitva u Telče?“

„Ta nebyla.“

„Konečně jeden inteligentní žák,“ zaradoval se Hamáček. „Jak se jmenuješ?“

„Bohoušek.“

„Tak takhle nějak byste postupně měli být inteligentní všichni. A pevně doufám, že brzy tomu tak bude.“

Podíval jsem se na Čendu a Mirek se podíval na Aleše. Asi nám všem čtyřem bylo jasné, že i Kruťas Hamáček podlehne kouzlu Bohouškova šplhounství.

Neznám sice učitele, který by veřejně přiznal, že šplhouny miluje, ale ve skutečnosti tomu tak je. A Bohoušek byl v tomhle směru velmi zdárný vejlupek. Námi opovrhován, a u dospělých, zvláště pak u rodičů, velmi oblíbený.

Častokrát nám byl také dáván za příklad, čímž se nám znechutil ještě víc.

Ale takový je osud. To si nestěžuju, to jen konstatuju. Dokud bude škola, budou šplhouni, a dokud nás rodiče budou vychovávat, bude existovat i nespravedlnost.

To se teprve změní, až když my sami se staneme dospělými a pomstíme se na svých dětech. Neboť takový je života běh a řád života, jak říká moje pekelecká babička, která je velmi moudrá osoba.

A moc se natrápila s mou matkou, se kterou já se trápím taky, jelikož ona neuznává, že mladý je člověk jen jednou, a když to uznává, tak jediné tak, že je třeba mě vychovávat. Čímž je na mě soustředěna palba ze všech stran, a to jsou pak hotové galeje.

Na galejích bývali galejníci připoutáni k veslům, a právě tak já jsem připoután k výchově, která mě vůbec nebaví a okrádá mě o spoustu volného času, jenž by měl být vyhrazen mému dobrodružnému vyžití, k čemuž mám ty nejlepší předpoklady, totiž naši partu.

Naštěstí škola netrvá celý den, takže hned po obědě jsme se s klukama sešli ve Stromovce u Malé Říčky a v koruně košatého dubu rozebírali situaci.

Každý jsme seděli na své větvi a každý jsme na věc měli jiný názor. Ta věc čili kauza, jak se v říká v médiích, byl nástup nového třídního učitele.

„Tak mladej a už tak surovej,“ řekl Aleš. „Ještě by si moh přece pamatovat, co taky zažíval na vlastní kůži.“

„Teoreticky moh, to je pravda,“ souhlasil Čenda, který seděl o větev výš. „Ale třeba je úchylnej. Tady pak věk nehraje žádnou roli.“

„Zajímavá myšlenka,“ navázal Mírek a vyhoupl se o větev výš, aby byl aspoň na stejné úrovni jako já. „Trochu úchyl určitě bude. Proč by se jinak stal učitelem?“

Což Mírek pravil jako řečnickou otázku. A jestli nevíte, co je to řečnická otázka, tak to je taková, na kterou se neočekává odpověď, jelikož se předpokládá, že všichni tu odpověď znají.

Ponořili jsme se na okamžik do mlčení. Byla to taková minuta ticha za všechny pedagogy, kteří to s námi myslí dobře. Bůh žehnej jejich ušlechtilé, avšak marné snaze.

„Co ty, Boříku? Jediný seš pořád ještě zticha. To tě tak zdrblá ta bitva u Telče, co vlastně nikdy nebyla?“

„Přemýšlím,“ řekl jsem, „a myslím, že už to mám.“

„Nenapínej,“ spouštěl se Mírek po větvích a dal tak příklad i nám ostatním.

Jako hrušky jsme jeden po druhém padali na trávník. Ovšem jediný Aleš, který se pokusil o parakotoul, se dokonale rozplácl.

„Pánové,“ řekl jsem slavnostně, „přišel jsem na to, že náš nový

třídní ve skutečnosti žádný Kruřas není. On by si to jen strašně přál, a proto na nás zkouší pouštět hrůzu. Ve skutečnosti se tetelí strachem, aby ve třídě udržel pořádek. Aby ho třeba jako kantora začátečníka ze školy nevyhodili.“

„Takže ty myslíš, že má jen tyhle jednoduchý důvody a o nic ne-normálního se vlastně nejedná?“

„Určitě,“ řekl Mírek. „Je ještě hrozně mladej a teprve se rozkoukává.“

„Srabe!“ řekl Čenda. „Kde se v tobě najednou bere ten soucit s pedagogy?“

„Bořík mě zviklal,“ ukázal na mě Mírek prstem. „A ta jeho teorie, že Hamajda je ve skutečnosti někdo jinej, než za koho se snaží vydávat.“

„Cos to řek?!“

„Uklidni se,“ požádal mě Mírek. „To náhodou nebylo nic proti tobě.“

„Já vím,“ řekl jsem. „Ale stejně jsi řek jedno takový zvláštní slovo.“

„Jaký slovo?“

„Hamajda.“

„A je to jasný,“ ušklíbl se Čenda. „Byl přece zvědavý, jakou dostane ve škole svou první přezdívku. Žádnej Kruřas, ale Hamajda, pánové.“

Podívali jsme se po sobě. Většinou, když se po sobě díváme, tak si každý myslíme něco jiného. Ale tentokrát jsme se vzácně shodli. Hamajda – proč ne? I když si to vymyslel Mírek, což mě poněkud štválo.

Ale v partě se člověk naučí překousnout leccos. I četná příkoří, ačkoliv je třeba v právu, jenže kamarádi to nechápou. Jako například... Ale ne, ty příklady vám uvádět nebudu, i když jsem v právu byl vždycky. Ovšem parta je mnohem důležitější, a tím pádem taky přednější. Učí člověka vnitřní disciplíně a toleranci. I když má pravdu.

U večere jsem byl zahrnut nedočkavými dotazy.

„Tak jaký je ten váš nový třídní?“ chtěla vědět máma. „Jak se ti jeví?“

„Je mladý, anebo starý?“ zajímalo tátu.

Rozhodl jsem se odpovědět souhrnně a příliš jsem o své odpovědi nepřemýšlel.

„Je mladý a jeví se mi jako ještě hodně nevyzrálý. Ale uvidí se,“ dodal jsem moudře.

Rodiče jsem svou odpovědí příliš neuspokojil.

„To jeho mládí může být plus,“ usoudil otec. „Má ještě pevnou ruku.“

„Ta mu nepomůže,“ namítl jsem. „Fyzické tresty byly přece na školách dávno zrušeny.“

„Což je bohužel chyba,“ soudila máma. „Ty a tví kamarádi jste ve věku, kdy je škoda každé rány, která padne vedle.“

Otřásl jsem se vnitřním odporem. „Chceš snad říct, že ty bys tyhle středověké metody schvalovala?“

„Středověk do toho nepleť,“ odpověděl místo mámy táta. „Pár výchovných pohlavků ještě nikdy nikomu neuškodilo. To je vědecky prokázané.“

„Vědecky?“ řekl jsem pochybovačně. „Rád bych věděl, jak jsi na to přišel.“

„Mám rozhled. Nečtu jen denní tisk a nedívám se jen na televizní zprávy. Občas se mi dostane do ruky i odborný tisk, například Učitel­ské noviny. A právě v nich jsem si přečetl článek inspektora Moulise *Facka a její role v postupné demokratizaci našeho zá­kladního školství*. Mohu tě ujistit, milý synu, že inspektor Moulis nahlíží na problém fyzických trestů velmi netradičně, a já patrně začnu Učitel­ské noviny pravidelně odebírat, pokud v nich podobné názory budou pravidelně publikovány.“

„A není náhodou ten Moulis spíš policejní inspektor než školní?“
„Utěšuješ se zbytečně,“ ujistila mě máma. „Náhodou jsem ten článek taky četla. Inspektor Moulis je skutečně školní inspektor, a navíc ještě zkušený odborník. Pohlavkoval žáky odjakživa a nikdy s tím neměl vážnější problémy. A víš proč?“

„To tedy nevím,“ řekl jsem upřímně.

„Poněvadž se ho vždycky zastali rodiče těch takzvaně postižených žáků a pod přísahou vypovídali, že sami o fyzické tresty pro své děti žádali. Mnohdy i proto, že sami si netroufli. Například jistý otec Vopršal. Jeden z těch statečných otců, kteří reagovali na článek inspektora Moulise. Téměř v slzách se svěřoval, že on si na svého syna netroufl, protože měří pouhých sto šedestát šest centimetrů a jeho syn Miloš, ačkoliv je ještě v pubertě, se vytáhl už do sto osmdesáti. Otec Vopršal si na Miloše netroufal především proto, že se obával ze strany svého prchlivého syna odvety. Až zasáhl inspektor Moulis, a to hned několikrát. Výsledek byl okamžitý. Vyšokovaný Miloš začal koktat, a tak jen s obtížemi odmlouval svým rodičům. Šťastní Vopršalovi vzápětí věnovali deset tisíc na Fond ohrožených sadistických inspektorů, jehož je Moulis předsedou.“

Tohle mi poněkud vyrazilo dech. Vůbec jsem netušil, že rodiče si občas listují v Učitel­ských novinách. Asi měla pravdu naše bývalá třídní Drábinka, která tvrdila, že to nejsme jen my, kteří můžeme své rodiče velmi nepříjemně překvapit, ale že to může fungovat i obráceně.

Že totiž mohou existovat i nepříjemná překvapení, která nám mohou přichystat naši vlastní rodiče.

2

Inspektor Moulis

Ne všechno, co mi rodiče předkládají k věření, беру stoprocentně vážně. Ještě dobře mám v paměti, jak mě v útlém dětství balamutili Mikulášem. Dokonce bych řekl, že cynicky hazardovali s mou dětskou důvěřivostí.

„Budliky, budliky, jsem lidožrout Mikuláš a nejvíc si smlnu na neposlušných dětech!“

Bál jsem se toho údajného světce, poslušně před ním blekotal básničky, a to až do té doby, než jsem zjistil, že nosí úplně stejné boty jako náš soused pan Všetička. Také jeho hlas byl tomu Všetičkovu podobný, i když údajný Mikuláš se ho pokoušel měnit a skřehotal poněkud hlubším basem, než běžně Všetička skřehotá.

Čímž chci říct, že našeho souseda nechovám v příliš velké oblibě. A zároveň chci říct, že jsem se právem mohl domnívat, že inspektor Moulis by mohl být stejná fikce jako svatý Mikuláš.

A jestli nevíte, co je to fikce, tak to je cizí slovo, které znamená utkvělou představu, jež se však nezakládá na pravdě.

Avšak tentokrát jsem se ve své podezřivosti vůči svým rodičům zmýlil.

Když ráno přišel Hamáček do třídy, tak nám oznámil, že jak to tak vypadá, neštěstí nechodí po horách, ale po mladých začínajících učitelích, neboť nás hodlá navštívit inspektor Moulis.

„Doufám, že víte, jak mu máte odpovídat, když se vás na něco zeptá.“

„Pravdivě a upřímně,“ zahučeli jsme.

„Ehm, samozřejmě,“ řekl Hamáček, „ale napřed si to radši vyzkoušíme. Co když se vás třeba zeptá, jaký je váš nejoblíbenější předmět?“

„Tělocvik!“ zvolal okamžitě Mirek.

„Mě docela baví i zeměpis,“ přihlásil se Čenda.

A zdvíhaly se i další ruce, jelikož to bylo bez rizika, že se bude zkoušet.

„Někdy je dobrá i občanská výchova, zvláště když jsou ty přednášky o sexu,“ tvrdila předčasně vyvinutá spolužačka Vítková.

„Nejlepší je stejně tělocvik,“ podpořil jsem Mirka. Bylo to ode mě velmi ušlechtilé gesto, jelikož spolu občas soupeříme, kdo z nás by se měl stát vůdcem naší party.

„Dobry jsou i přestávky,“ odbočil poněkud od tématu Aleš. „I ve škole se přece člověk potřebuje najíst.“

Hamáček nás přehlížel chmurným zrakem a nakonec vyvolal Bohouška.

„Mými nejoblíbenějšími předměty jsou čeština a dějepis,“ sdělil nám šplhoun jásavě.

Hamajdova tvář se okamžitě rozjasnila. „Konečně inteligentní a jediná správná odpověď!“

Pochopili jsme.

„Teď vám položím druhou kontrolní otázku. Co když se vás pan inspektor zeptá, jaký máte vztah ke svému třídnímu učiteli? No schválně, třeba ty, Boříku?“

„Skoro se neznáme,“ řekl jsem uvážlivě. „Ten vztah se začíná teprve tvořit.“

Hamáčkova tvář se opět zachmuřila.

„Taky dost záleží na tom, jestli máte radši blondýnky, nebo brunety,“ mínila odvážně Palhounová.

Hamáčkova tvář zůstávala stále zachmuřená.

„Bezvýhradně vám důvěřujeme!“ zvolal Bohoušek.

„Opět správná odpověď,“ řekl spokojeně Hamajda. „Zdá se, Bohoušku, že jen na tebe je v této třídě absolutní spolehnutí. Až se pan inspektor bude ptát, vůbec se nemusíš hlásit. Stejně tě vyvolám.“

Další kontrolní otázky nám už Hamáček nekladl. Bezpochyby se ujistil, že v širém moři našich trapných nevědomostí přece jen ční jeden zářný maják, a tím je náš šplhoun Bohoušek. Bylo to sice trapné a ponižující, ale momentálně se s tím nic dělat nedalo.

Inspektor Moulis se objevil až na poslední vyučovací hodinu.

„Zdržím se jen krátce,“ oznámil nám. „Konám takovou okružní jízdu po mladé krvi našeho nevďěčného pedagogického povolání. Jak se jmenuješ, hochu?“

„Aleš,“ řekl šéfkuchař naší party, který právě na stupínku utíral tabuli.

„Tebe se neptám, tlustochu,“ mávl Moulis rukou a ukázal na Hamáčka stojícího v pozoru. „Ptám se tebe, hochu.“

„Hamáček,“ přiznal se Hamajda. „Můžu se posadit?“

„Ne,“ řekl inspektor Moulis. „Tvé místo za katedrou teď dočasně obsadím já. Ty si zatím stoupni někam do kouta. Všichni sednout!“ Tak jsme si všichni sedli, včetně inspektora, jen Hamáček zůstal stát v koutě.

„Milí žáci,“ vytáhl Moulis černý sešit. „Když vám položím otázku, budete mi odpovídat jak?“

Mlčeli jsme. Kupodivu i Bohoušek. Zřejmě mu to v hlavičce ještě šrotovalo, jakou odpovědí by se mohl inspektorovi co nejvíc zalíbit.

„Protože se nikdo dobrovolně nehlásí,“ rozhlédl se inspektor po třídě, „vyvolám tlustocha.“

Aleš pochopil, že řeč je o něm, ale vůbec se mu to oslovení nelí-

bilo, z čehož pramenily i jeho rozpaky. Kdyby ho tak oslovil někdo z nás, určitě by mu jednu ubalil, ale teď si nejspíš nebyl jistý, jestli si on může dovolit ubalit jednu inspektorovi.

„To jako myslíte mě?“ těžce povstal v lavici.

„Když mluvím o tlustochovi, tak pochopitelně myslím tebe,“ pravil Moulis.

Byl si zřejmě zatraceně jistý, že žák učiteli, natož inspektorovi, jednu ubalit nemůže.

Já na jeho místě bych si tak jistý nebyl, Aleš se však kupodivu ovládl.

„Upřímně.“

„Špatně,“ řekl inspektor. „Že budete odpovídat upřímně, to je přece samozřejmé, ale hlavně musíte odpovídat celou větou. Podmět, přísudek, atakdále.“

„Já budu odpovídat upřímně!“ vyskočil Bohoušek.

„Tak je to správně,“ souhlasil Moulis. „A teď ty, tlustochu!“

„Já nebudu odpovídat vůbec,“ řekl Aleš důstojně a celou větou.

„Pročpak?“ podivil se Moulis.

„Poněvadž jste se, možná nechtěně, dotkl mé lidské důstojnosti.“

„Proboha jak, tlustochu?!“

„Právě tím tlustochem. Jmenuji se Aleš, a když už mě musíte nějak nazývat, tak jediné silným chlapcem.“

„Omlouvám se, silný chlapče,“ řekl pokorně inspektor Moulis a podíval se na hodinky. „Čas určený k mé krátké inspekci už bohužel vypršel. Ale určitě se nevidíme naposledy. Brzy vás opět navštívím. A ty, hochu Hamáčku, můžeš opustit svůj kout a opět zaujmout své místo za katedrou, jaké náleží třídnímu učiteli.“

Inspektor Moulis se bleskurychle rozloučil a hoch Hamáček usedl na svou židli. Všichni jsme mlčeli a Hamajda taky. My mlčeli, protože jsme nevěděli, co bysme řekli, a Hamáček nejspíš proto, že propadl trudnomyslnosti.

A jestli nevíte, co je to trudnomyslnost, tak to je takový duševní stav, kdy máte trudnou mysl, tedy tak těžké a závažné myšlenky, že do řeči vám moc není a do smíchu už vůbec ne...

„Tak on se brzy vrátí,“ zamumlal po chvíli.

„A to je dobře!“ vyskočil Bohoušek. „Konečně budu mít příležitost mu oznámit, že ze všech předmětů miluji nejvíc češtinu a dějepis!“ To byla ta správná slova, která Hamáčkovi aspoň trochu zvedla náladu.

„Díky za duchovní podporu, Bohoušku,“ sykl náš nový třídní učitel.

Já si o tom myslel své. Bohouškova duše byla totiž černá jako bota. Byly v ní nejen všechny podrazy, které na nás už udělal, ale i ty, které teprve chystal. Bohoušek byl mistr intrik, a právě v tomhle oboru byl zcela nepřekonatelný.

Jestli mi nevěříte, tak vám uvedu aspoň jeden příklad. Ještě z dob, kdy naši třídní učitelkou byla Drábinka. To jsme dostali za domácí úkol napsat sloh na téma *Kdo asi tak mohl rozbít okno v tělocvičně*.

Drábinka nás ujistila, že sloh se nebude známkovat, že jí jde spíš o to, aby se dozvěděla skutečného pachatele, takže s nějakým měkkým *i* či tvrdým *y* si nemusíme dělat žádné starosti. A že sloh může být i velice stručný, maximálně tak na stránku, stačí dokonce pár vět – ale hlavně jde o to, aby sloh byl přesný, naznačil důkaz a označil pachatele.